

**HUMAN RIGHTS,
DEMOCRACY
AND THE RULE OF LAW**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

**DROITS DE L'HOMME,
DÉMOCRATIE
ET ÉTAT DE DROIT**

ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ЄСПЛ:

ВИМОГИ ТА КОНТЕКСТ ПРАКТИКИ ЄСПЛ ТА

КМРЕ СТОСОВНО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СУДДІВ

Х Щорічний Судовий Форум

«Незалежна судова влада – фундамент держави в умовах турбулентності»

1 Жовтня 2021 РОКУ

**HUMAN RIGHTS,
DEMOCRACY
AND THE RULE OF LAW**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

**DROITS DE L'HOMME,
DÉMOCRATIE
ET ÉTAT DE DROIT**

**Павло В. Пушкар,
начальник відділу Департаменту Виконання Рішень ЄСПЛ,
Директорату Прав Людини та Верховенства Права
Ради Європи**

**Х Щорічний Судовий Форум
«Незалежна судова влада – фундамент держави в умовах турбулентності»
1 Жовтня 2021 РОКУ**

Виконання рішень стосовно «судової реформи»: роль КМРЄ та Департаменту виконання

COMMITTEE
OF MINISTERS
COMITÉ
DES MINISTRES

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

- Функціональна природа рішення ЄСПЛ
- Розподіл повноважень в рамках Конвенційної системи
- Питання відповідальності суддів – підстави та природа
- Базисний підхід у рішенні по справі Волкова:
 - криміналізованими можуть бути лише умисні неправосудні дії чи бездіяльність рішення (deliberate miscarriages of justice)
 - запобігти зловживанням кримінальним переслідуванням для неналежного впливу й тиску на суддів.
- КМРЕ запропонував Україні надати оновлену інформацію про можливі законодавчі ініціативи, практику судів та прокурорів щодо кримінальних процесів проти суддів.
- Останнє рішення КМРЕ по Волкову від вересня 2021 (стаття 375 ККУ)
- Висновки ВК в *амікус куріє* бріф по Молдові від 2016 (amicus curiae щодо підстав відповідальності судів)

- В ККУ встановлено відповідальність за невиконання рішень ЄСПЛ (ст. 382 ККУ):

«... 4. Умисне невиконання службовою особою рішення Європейського суду з прав людини, рішення Конституційного Суду України та умисне недодержання нею висновку Конституційного Суду України - карається позбавленням волі на строк від трьох до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років. ... »

- Статистика по застосуванню статтю 382 ККУ ? Чи вона існує?
- Відповідальність на підставі рішень ЄСПЛ – хто? Як?
- На якій підставі? Невиконання заходів загального чи індивідуального характеру?

- Зміни до ст. 106 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» - **додаткова підстава для дисциплінарної відповідальності** за ухвалення рішення з порушенням Конвенції, або ухвалення рішення, яким залишено без змін рішення суду нижчої інстанції, яким порушено Конвенцію, що встановлено Рішенням ЄСПЛ (законопроект № 5533);
- Таке порушення = істотному дисциплінарному проступку або до грубого нехтування обов'язками, що є несумісним зі статусом судді або виявляє невідповідність займаній посаді, та є **підставою для звільнення**
- Пропонується **регресний позов** до судді за «шкоду, завдану фізичній особі внаслідок постановлення судом «незаконного рішення»
- Законопроект отримав позитивний висновок Комітету з питань інтеграції до ЄС
- Сумнівна відповідність цього проекту вимогам практики ЄСПЛ та рішень КМРЕ, рекомендаціям та стандартам РЕ

- Справи про надмірну тривалість судового провадження (кримінального та цивільного) – комплексна проблема судової системи
- Надмірно тривале тримання під вартою, необґрунтованість судових рішень в питанні обрання/продовження запобіжних заходів (група справ Ігнатов)
- Тримання в «клітці» в залі судового засідання в кримінальному процесі
- Засудження на підставі показів свідків, без їх допиту
- Недостатня обґрунтованість вироку / судового рішення
- Недостатня кількість часу та умов для підготовки сторони захисту
- Порушення презумпції невинуватості (через вислови судді)
- Судовий розгляд справ *in absentia*
- Юрисдикційні спори (відмова судів розглядати справу за підсудності)
- Неефективність системи розгляду спорів про міжнародне викрадення діте
- Неналежна оцінка судами оціночних суджень
- Позбавлення власності/вилучення майна без присудження компенсації

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

ЗАПИТАННЯ / ВІДПОВІДІ

